

13/12/2024
(i) Printed Pages : 4

Roll No.

(ii) Questions : 7

Sub. Code :

8	2	0	1
---	---	---	---

Exam. Code :

1	1	0	1
---	---	---	---

B.Ed. 1st Semester

1124

**PHILOSOPHICAL & SOCIOLOGICAL
BASES OF EDUCATION (In all Mediums)**

(Same for USOL Candidates of 1st Semester)

Paper : I

Time Allowed : Two Hours]

[Maximum Marks : 40

Note :- Question paper has four Units . Attempt any one question from each of the first three Units. Unit IV is compulsory.

UNIT-I

1. Compare Indian system of Ancient and Modern education. 10
2. Which factor should be taken into consideration while determining aims of education and why? 10

UNIT-II

3. Explain the concept of Sociology. How education acts as an agent of social development? 10
4. What is the role of culture in shaping the education? Discuss. 10

UNIT-III

5. Discuss the favourable and unfavourable conditions for implementation of RTE (2009). 10
6. Explain the educational provisions in Constitution. 10

UNIT-IV (Compulsory)

(Answer not to exceed 90 words each.)

7. (a) Society as an agency of education. 5
- (b) Globalization in the context of education. Explain. 5

(हिन्दी भाष्यम)

Note :- Question paper has four Units. Attempt any one question from each of the first three Units. Unit IV is compulsory.

यूनिट-1

1. प्राचीन और आधुनिक शिक्षा की भारतीय पद्धति की तुलना करो। 10
2. शिक्षा के लक्ष्यों को निर्धारित करते हुए, किन कारकों की विचारना, चाहिए और क्यों? 10

यूनिट-II

3. समाजविज्ञान की अवधारणा की व्याख्या करो। शिक्षा सामाजिक विकास के एजेंट के रूप में कैसे कार्य करती है? 10
4. शिक्षा को आकार प्रदान करने में संस्कृति की क्या भूमिका है? चर्चा करो। 10

यूनिट-III

5. RTE (2009) को लागू करने के लिए अनुकूल और प्रतिकूल परिस्थितियों पर चर्चा करो। 10
6. संविधान में शिक्षा के बारे में किए प्रावधानों की व्याख्या करो। 10

यूनिट-IV (अनिवार्य)

(हर एक भाग का उत्तर 90 शब्दों में दो)

7. (क) शिक्षा की एजेंसी के रूप में समाज 5
- (ख) शिक्षा के संदर्भ में वैश्वीकरण - व्याख्या करो। 5

(पंजाबी अनुवाद)

Note :- Question paper has four Units. Attempt any one question from each of the first three Units. Unit IV is compulsory.

ਯੂਨਿਟ-1

1. ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰੋ। 10
2. ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਲਕਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹੜੇ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਉਂ? 10

ਯੂਨਿਟ-II

3. ਸਮਾਜ-ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। ਸਿਖਿਆ ਸਮਾਜਕ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਏਜੰਟ ਵਜੋਂ ਕਿਵੇਂ ਕਾਰਜ ਕਰਦੀ ਹੈ ? 10
4. ਸਿਖਿਆ ਨੂੰ ਆਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਕੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ ? ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 10

ਯੂਨਿਟ-III

5. RTE (2009) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਿਕੂਲ ਹਾਲਤਾਂ ਉਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 10
6. ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸਿਖਿਆ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 10

ਯੂਨਿਟ-IV (ਲਾਜ਼ਮੀ)

(ਹਰੇਕ ਉੱਤਰ 90 ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ)

7. (ੳ) ਸਿਖਿਆ ਦੀ ਏਜੰਸੀ ਵਜੋਂ ਸਮਾਜ 5
(ਅ) ਸਿਖਿਆ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ। ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 5